

megmarad, de a pajzs mezején az Árpádházbeli királyok címerének vágásai újra visszakerülnek. Mátyás király a pápának Magyarországról írt levelében jelezte, hogy Magyarország címere a kettős kereszt.

A vörös és ezüst, illetve a fehér színek a magyar címer vágásainak állandó színei voltak, melyek számos régi magyar zászlón is felfedezhetők. Ezek a színek vannak Kassa városának legrégebbi címerén is, melyet Nagy Lajos királyunk adott 1369-ben a kassaiaknak. Az Árpádházbeli királyok idejében, sőt még később is a csíkoknak, vágásoknak és a halmoknak nemzeti vonatkozásuk nem volt. Verbóczy István nádor volt az első, aki nevezetes hármastörvénykönyvében a vágásoknak és halmoknak magyar és nemzeti jellegű magyarázatát adta. A vörös mezőben négy fehér vágást ő nevezte el a Duna, Tisza, Száva és Dráva után és a hármastörvényt is ő jelezte Tátra, Fáttra, Mátra nevekkel.

A címertartó angyalok a XVI. századbéli címereken tűnnek fel először, állandóan azonban csak Mária Terézia uralkodása óta alkalmazták őket. A mai magyar állami címert két angyal tartja, vagy helyettük tölgyfaág övezi.

A magyar nemzeti címer fejlődésének nevezetes eseménye volt a szent korona felvétele. Régebben a szent korona egyetlen címerünkben sem szerepelt, mint külön államiságunk és önálló nemzeti mivoltunk jelvénye. II. Mátyásnak 1612-ben kiadott érmén találjuk először, innen kezdve mindegyre gyakoribb az alkalmazása, míg végre az újabb korban összes címerjelvényeinkben méltó helyet foglal el.

Nemzetünket a népek versenyében címeres zászlónk jelképezi.

Nemzeti zászlónkra korán felkerült Magyarország Nagyasszonyának képe is. Azóta egyik felén a nemzeti címer, másikon Magyarország Nagyasszonyának képe látható.

Valahányszor ez a címeres-máriás zászló az árbóca felrepül, a világ minden népe tisztelettel tekint az ezeréves magyar jelvényre, a magyar lélekben azonban a vallásos és hazafias érzés egyesült szent érzelme lobog fel.

Emeljünk kalapot s álljunk szembe valahányszor a jelvényekkel találkozunk!

MAGYAROK.

Van fokosunk, cscnt-álló, kőkemény,
magyar csárdában magyar koponyát
zúz csak vele az igazi legény.

Van haragunk, hegy-seprő fergeteg,
de csak ha magyar erdőt tördelünk,
— s ha idegent; szellő lesz, gyermeketeg.

Volt híres kardunk, védni idegent,
német sógornak vitam, sangyinem
— s hagyunk pusztulni mindent idebent.

Titán-csináló szép csodálatunk
hérosszá ámul hitvány idegent
— s magyar lángészt epével itatunk.

Ó mit kapott Ady, a glóriás
dalnok? S mit kap, ha Pestre jó
egy idegen mozi-komédiás?

Jó tollunk dalhoz és meséhez ért
— s magyar szívet szúr, mint istennyila,
magyar sorsot, multat, munkást, vezért.

Van vendéglátás, legendás, csodás
s míg magyar gyomor átkokat korog,
másoknak áll a magnum áldomás.

Évezred óta ez a virtusa,
felötödölkék s a magyar agyar
magába mar, míg tart a hír-tusa.

Isten, mi volna, ha e sok erő
Dunává folyna, mint a kis folyók?
Ki volna gátnak állni vakmerő?

Ha a szuróst, mit oltalnára nyert,
jó gazdaként sövényre hordaná;
kifelé szurjon, míg virul a kert?

(Mécs László.)

Ha a magyar nem üti egymást, az ellenség sohasem bir vele.

A csend roppant boltozata alatt, a nagy sík földből, csak az öreg csárda ütötte fel szalmasüvegét. A szemhatár tüze előtt apró fekete lovasok csapatai vonultak el a Duna irányában. Kopják meztartak az ég alján, mintha a nádas indult volna útnak, Buda felől egy kartács bögött le a síkra.

A csárda tüzénél két trevisói ember szárította gunyáját. A szoba tulsó végében brandenburgiak ültek az asztalnál. Az innenső szegletben egy vallon úr fizette az italt. Körülötte veszedelmes kalandorok könyököltek a cinkupák között.

A spanyol cdaszólt a trevisóinak.

— Tuójátok-e, hogy a római pápa ő sanctitása bünbocsánatot hirdet annak, aki a török ellen megy?

— Bünbocsánat neked... szabad zsákmányolás nekem! — kiáltotta a vallon gúnycsan.

A trevisóiak összenéztek.